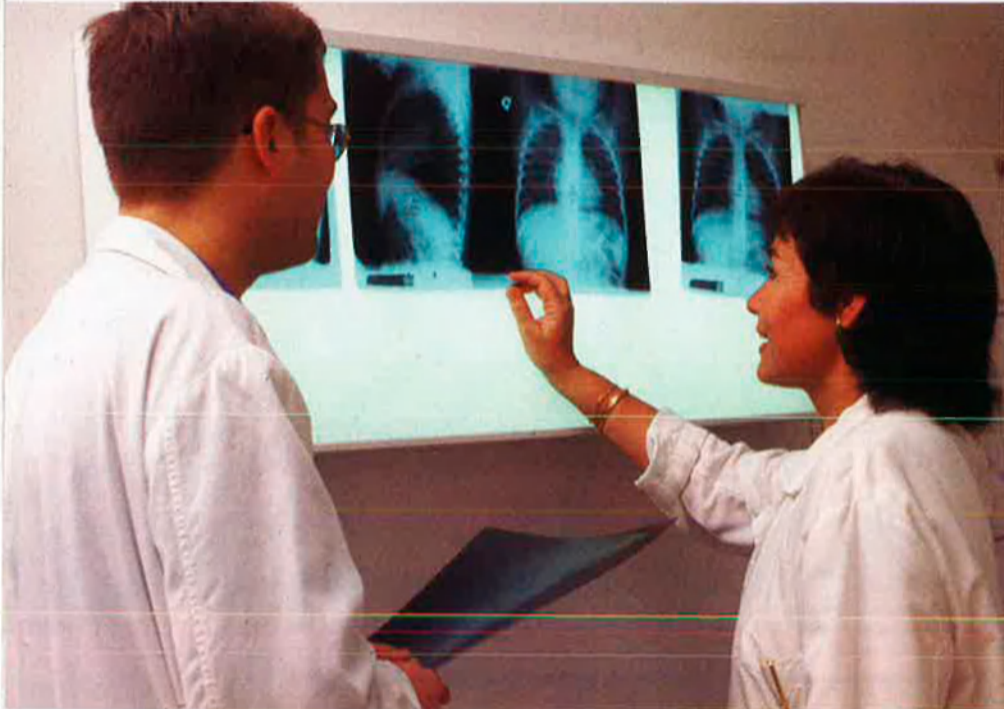

Efecte crida

L'absència de metges al País Valencià ha dut la Generalitat a obrir les portes a qualsevol metge del món que s'hi vulga desplaçar. Una possibilitat que neguiteja alguns col·legiats autòctons.

Des del 28 de desembre, qualsevol metge pot exercir al País Valencià. Per "l'interès general", si s'acredita "la necessitat i urgència de la provisió", desapareix el requisit de la nacionalitat. Col·legiats de Castelló alerten sobre el risc que implica aquesta caiguda de les fronteres mèdiques.

El secretari d'economia i ocupació del PP, Miguel Arias Canete, que durant l'etapa de ministre d'Agricultura va assegurar que l'aprovació del transvasament de l'Ebre al Congrés evocaria una "desfilada militar", acusava fa poc els immigrants de col·lapsar les urgències dels hospitals espanyols: "N'hi ha que per fer-se una mamografia a l'Equador paguen el sou de nou mesos, i ací se la fan en un quart." Paral·lelament, criticava que els cambrers forans no siguen "tan qualificats" com els indígenes, defensava el contracte d'integració que avala el seu partit i convidava aquells que no el respecten a "anar-se'n voluntàriament".

Al País Valencià, però, el flux sembla que seguirà el sentit invers: d'ací a uns quants anys no sols els pacients seran immigrants, sinó també un de cada dos metges. La Generalitat –a les mans del PP–, atesa l'escassetat de personal, acaba d'enderrocar les barreres amb la finalitat que s'hi acosten facultatius de fora de la Unió Europea. Ho feia a la darrera de l'any passat, tan a la darrera que la norma es publicava al *Document Oficial de la Comunitat Valenciana* del 28 de desembre, dia dels Innocents. El Consell aprofitava un període festiu –*modus operandi* habitual quan efectua reassignacions pressupostàries– per tal de modificar l'article 34 de la llei

3/2003, d'Ordenació Sanitària. Així, el quart punt d'aquesta norma passa a dir que, "per raons d'interès general, per als nomenaments de personal estatutari temporal de les categories de personal mèdic i comares, no serà exigible el requisit de la nacionalitat quan quede acreditada la necessitat i urgència de la provisió i a més no conste personal candidat que complisca dit requisit".

Algunes fonts del Col·legi de Metges de Castelló consultades per aquest setmanari emfasitzen que "aquesta llei en canvia una altra, i això s'ha fet sense consultar-ho a ningú". "Ni tan sols els grups de l'oposició –afegeixen–, no se n'han adonat, de la importància que implica aquesta modificació. L'autonomia valenciana és l'única de l'estat espanyol que ha introduït un apartat com aquest. És una tremenda agressió, deixen la sanitat en mans de desconeguts."

En aquest sentit, opinen que la mesura hauria d'haver estat consultada als col·legis i als sindicats: "No és cap broma –indiquen aquestes fonts–: hi ha països en què el títol de metge es compra amb diners. Tenint en compte el descontrol que caracteritza la sanitat valenciana, qui ens garanteix que no s'hi colaran professionals que en realitat no ho són?" L'homologació dels títols podria accelerar-se a causa de la peremptorietat de la situació.

Al col·legi castellanenc estudien de presentar una queixa formal davant la Sindicatura de Greuges, i alhora esperen que l'executiu estatal –ara com ara en funcions, però immersit en una campanya electoral que convida a demostrar les "contradiccions" del PP– actue amb rapidesa i recorregui la modificació d'aquesta llei davant el Tribunal Constitucional. Els contactes amb el PSPV-PSOE, en qualsevol cas, de moment no han produït el resultat anhelat.

Bates sense amo. Justament la setmana passada, el Col·legi de Metges de València feia públic un informe coordinat pel professor José Baeza segons el qual al País Valencià només hi ha 381 metges per cada 100.000 habitants, 53 menys que la mitjana estatal. Encara pitjors són les previsions per als vint anys vinents, amb vista al 2028: aleshores s'estima que tan sols hi haurà, al País Valencià, 335 metges per cada 100.000 ciutadans, una reducció del 12%. L'in-

forme ja apunta que als últims sis exercicis, entre el 2001 i el 2007, la xifra de metges estrangers ha passat de 432 a 806. Cuba, el Perú, Colòmbia, l'Argentina, Síria, Veneçuela i l'Equador –vés per on, els equatorians de què parla Arias Cañete– encapçalen la classificació dels països de procedència.

El drama de les bates sense amo s'intensifica per un simple procés vegetatiu: actualment, el 50,65% dels metges que exerceixen al País Valencià superen els 50 anys. Els problemes s'agreuaran, si atenem l'informe, a partir del 2013.

La manca de vocacions s'afegeix a l'emigració de bona part dels metges formats a les universitats valencianes. A València es matriculen cada any un màxim de 300 joves, i a Elx, 115, però ni tots conclouen els estudis ni els que ho fan acaben dedicant-se a l'exercici professional, sinó que n'hi ha que opten per vies com ara la recerca. Per si no n'hi havia prou, unes altres autonomies i, encara més, països com la Gran Bretanya, Portugal i els Estats Units, ofereixen més bones condicions laborals i retributives, motiu que impulsa molts metges de nou encuny a fer les maletes. En el millor dels casos, que els 415 estudiants de medicina del País Valencià optaren per treballar al sistema sanitari propi, encara faltaria un centenar de places per cobrir, a causa de l'inevitable procés de jubilació.

La Generalitat Valenciana reconeix com a estudis de medicina aquells que imparteix la Universidad Católica San Vicente Màrtir, patrocinada per l'Arquebisbat de València, però sense l'aval del Ministeri d'Educació i Ciència. Uns estudis que, per aquesta raó, s'anomenen "Introducció a la Salut" i que, al primer curs, enguany, tenen 60 persones matriculades. Malgrat la defensa numantina que en fa el govern valencià, el ministeri i les universitats públiques recelen dels coneixements que pugua transmetre, per exemple en el camp de la bioètica, l'Arquebisbat. Així i tot, la seixantena de places no resol la manca de metges que es preveu, i les universitats públiques –endeutades fins al coll– tampoc no estan capacitades per a ampliar els *numerus clausus*.

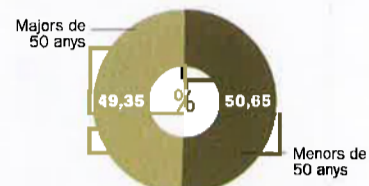
Val a dir que la formació dels metges no se circumscriu als sis anys de què consta la carrera de medicina. Tot seguit han de complimentar el període conegut com a MIR (metge intern resident), en

RÀTIO DE METGES ACTIUS PER CADA 100.000 HABITANTS A LA UE-EURO-WHO EL 2003

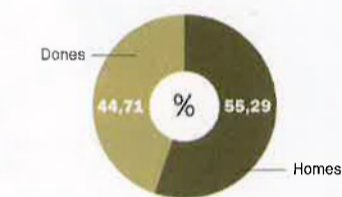
Geòrgia	484,23
Grècia	474,67
Bielorrússia	456,02
Rússia	424,56
Bèlgica	415,62
Itàlia	411,43
Lituània	396,1
Suïssa	371,55
Israel	368,53
Kazakhstan	366,31
Islàndia	361,94
Azerbaidjan	360,54
Bulgària	359,53
Rep. Txeca	352,49
Andorra	349,88
Països Baixos	348,47
Dinamarca	343,28
Armènia	342,01
Noruega	338,26
Europa-WHO	338,09
Àustria	337,69
Alemanya	336,75
França	334,8
EU-12	331,75
Portugal	328,79
Hongria	324,57
E. espanyol	322,11
Eslovàquia	319,18
Finlàndia	319,07
Suècia	317,95
EU	317,9
Estonia	317,08
Malta	314,62
Moldàvia	311,28
País Valencià	300,85
Ucraïna	300,64
Letònia	298,45

DISTRIBUCIÓ DELS METGES

PER EDAT

PER SEXE

ESTIMACIÓ DE METGES AL PAÍS VALENCIA

	RÀTIO	COL·LEGIACIONS EN ACTIU	JUBILACIONS	INCREMENT COL·LEGIACIONS
2007	380,53	18.550	580	2.370
2013	382,37	19.688	1.282	2.420
2018	371,15	20.259	2.004	2.575
2023	347,43	19.488	3.434	2.662
2028	334,86	19.189	3.134	2.836

Font: Col·legi Oficial de Metges de València

què s'especialitzen en una àrea concreta. Des que hom comença els estudis fins que completa aquesta fase d'adaptació no passen menys de deu anys, doncs. A més, hi ha especialitats amb més places MIR que no caldran demà –en camps com ara la medicina familiar, l'oncologia i la medicina nuclear–, mentre unes altres evidenciaran un important dèficit –és el cas de reumatologia, cardiologia, traumatologia, endocrinologia, geriatria i urologia.

Què en diuen els polítics? Les veus crítiques del Col·legi de Metges de Castelló fins ara no han trobat l'acompanyament del d'Alacant –immergit en un procés electoral– ni tampoc del de València. Aquests últims, a la presentació de l'informe sobre el retrocés de personal, no van fer esment de la nova legislació en la matèria.

I els polítics, què en pensen? El pneumòleg Ignacio Subías, un càntabre resident a Castelló des que va acabar els estudis de medicina a València, és el portaveu de sanitat dels socialistes a les Corts valencianes. A parer seu, "caldrà

homologar els estudis d'aquells metges no comunitaris que vulguen exercir ací, i consegüentment abans caldrà analitzar quin tipus d'ensenyament se'ls facilita als seus llocs d'origen".

La responsable de qüestions sanitàries del grup parlamentari Compromís pel País Valencià és la jove Marina Albiol, també castellonenca. En principi no únicament defensa la posició del Consell, sinó que "és una mesura que ampliaríem a uns altres camps, no sols a la medicina: ens agradaria que qualsevol persona del món poguera venir a treballar ací; no ens agrada el criteri de nacionalitat, per a escollir els treballadors". A continuació, però, troba que, "en aquest cas, l'escassetat de metges és culpa de la política privatitzadora, que duu molts metges valencians a treballar a l'estranger per poder tenir més bones condicions. Si tingueren més cura de les retribucions i els horaris, de segur que no faltarien tants metges, ara. En canvi, les hores de guàrdia les continuen pagant malament i s'ha optat per implantar treballs temporals per cobrir segons quines places". Sobre la vinguda de professionals forans, Albiol

D'esquerra a dreta, la conferència de premsa en què va presentar-se l'Informe sobre l'estat de la professió mèdica al País Valencià -Vicente Aïa, president del Col·legi de València, amb José Baeza, coordinador de l'Informe-, i els diputats Marina Albiol (Compromís) i Ignacio Subías (PSPV-PSOE).

demana que el Consell "controle els estudis dels països d'origen, per tal que complequen els requisits d'ací: la carrera de sis anys, les pràctiques, el MIR..." "Ens agrada que vinga gent de fora -conclou-, però no perquè les nostres condicions laborals siguen pitjors que les de la Gran Bretanya o Portugal."

Subías acusa el PP de "no haver actuat amb previsió". "Fa 10 anys que haurien d'haver tingut en compte què succeiria -diu-. Governar significa gestionar i també planificar, però els governs del PP no han augmentat les places a les universitats públiques, que tenen un problema de finançament absolut. En compte de crear una llicenciatura de ciències de la salut a Castelló, s'han dedicat a donar cobertura a la Universidad Católica, que no té el suport del ministeri però que, tot i això, ja ha signat convenis de col·laboració amb determinats hospitals". Una aposta, la de crear una carrera de medicina a Castelló, a la qual s'afegeix Marina Albiol: "Fa 10 anys que hauria de funcionar", rebla.

Pèssimes condicions. Subías també posa l'accent en la creixent ascendència de la iniciativa privada a la sanitat valenciana: "Els hospitals d'Alzira, Torrevella, Elx-Crevillent i Manises ja ho són, i sembla que el model s'estendrà sense aturador. Qui entra en aquests centres no ha de passar una oposició pública, i això em sembla una pèrdua de garanties. Això a banda, la Sindicatura de Comptes ha denunciat que el 42%

dels treballadors de la sanitat pública valenciana són interins o temporals". El diputat socialista recorda que "l'autonomia valenciana, és una de les que té menys llits per habitant [en falten 5.000; La Fe, on es fan obres, en sumará un miler i el Clínic de València en guanyará 120], amb menys personal, amb menys inversió i amb menys temps per habitant a l'atenció primària [sis minuts per pacient]... Tot això significa més pressió per als treballadors". Els metges de Castelló consultats per aquest setmanari confirmen que "el deteriorament de la sanitat valenciana és extrem".

Solucions. Aquests metges assenyalen algunes possibles alternatives a la saturació actual: "N'hi hauria que treballarien de vesprada, només caldria que se'ls motivara oportunament. A Catalunya, Múrcia i Madrid ja n'hi ha, que treballen de matí i de vesprada. De fet, ara com ara, molts metges ja treballen de vesprada en hospitals privats." "En realitat -reprenen aquestes fonts-, és així com solucionem les puntes de feina que sorgeixen, per exemple en el cas dels desplaçats, en època estival."

A començament d'any, el conseller de Sanitat, Manuel Cervera, va fer una xerrada a Castelló de la Plana en què "va defensar obertament l'arribada de metges del Senegal", comenta un dels presents. Una possibilitat que neguiteja alguns professionals autòctons i que dijous de la setmana passada els va dur a reunir-se amb el conseller.

Després de la cimera entre els col·legis i el màxim responsable polític de la matèria, s'arribava a un preacord -encara no signat- pel qual seran els col·legis els encarregats d'avaluar les condicions dels metges estrangers, "quan siga estrictament necessari contractar-los".

En tot cas, no caldrà que vinguen metges senegalesos perquè hi haja facultatius exercint sense el títol habilitador. El popular José Miguel Llorca, alcalde de la Vila Joiosa fins al juny passat, va exercir a la clínica La Creueta de la capital de la Marina Baixa des del 1989 fins el 1998, moment en què va accedir a l'alcaldia. Després, i fins el 2006, va figurar com el metge privat d'una companyia d'assegurances. En tot aquest temps, Llorca va passar consulta sense disposar de la carrera de medicina, de la qual únicament havia aprovat el primer curs. La justícia determinarà el càstig per a l'ex-alcalde del PP, per a qui el fiscal demana 12.000 euros de pena. L'advocat de l'acusat justifica l'episodi com "una errada de joventut".

La caiguda de les fronteres mèdiques al País Valencià podria animar més professionals de l'intrusisme a exercir com a metges de Vinaròs a Pilar de la Foradada. L'efecte crida que el PP ha anat mitzant des que el PSOE va optar per regularitzar centenars de milers d'immigrants, seria saludat ara per un Partit Popular valencià collat per la necessitat de metges.

Victor Maceda